Opdracht onderzoek Hart voor de K-buurt

Aanleiding

De gemeente Amsterdam wil een extern onderzoek~~en~~ laten uitvoeren naar de hoe de stichting Hart voor de K-buurt (HvdK) omgaat met subsidies en opdrachten die zij van de gemeente heeft ontvangen. Het doel is om te kijken of het geld goed is besteed, afspraken zijn nagekomen en of de afgesproken doelen zijn bereikt. Daarnaast wil de gemeente leren hoe zij en bewonersorganisaties zoals HvdK in de toekomst betere afspraken kunnen over hoe - verantwoording kan worden afgelegd.

Achtergrond

De gemeente Amsterdam zet in op democratisering en community based werken en werkt daarom steeds vaker samen met informele organisaties om de leefbaarheid in Amsterdamse buurten te verbeteren.

~~Sinds de roemruchte participatiestaking van 2018 werkt de stichting Hart voor de K-buurt (HvdK) op vele fronten samen met de gemeente. Stichting Hart voor de K speelt bijvoorbeeld een belangrijke rol in de gebiedsontwikkeling van K-midden, bij de realisatie van de OBA Next in Kraaiennest en de vestiging van de transitiehub en de energietransitie van de 4 K-torens. Daarnaast heeft HvdK gewerkt aan de totstandkoming van het buurtplatformrecht, de uitvoering van Model C buurtbudget en de totstandkoming van een coalitie van buurtplatformen~~.

~~Resultaten boeken in de buurt ontslaat HvdK en andere buurtorganisaties niet van de plicht verkregen middelen ook goed verantwoorden~~.

Uit de voorlopige resultaten van een (interne) geïntensiveerde verantwoordingscontrole op vier subsidies uit de periode 2021 – 2023 kwam de conclusie dat vanuit de administratie onvoldoende koppeling kan worden gemaakt tussen de toegekende middelen en de afgesproken activiteiten. Het tussentijdse beeld uit de verantwoordingscontrole geeft het bestuur van de gemeente aanleiding om een extern onderzoek te laten verrichten.

De doelstelling van het onderzoek

Afgesproken is dat dit onderzoek zich richt op rechtmatigheid én doelmatigheid ~~en dat deze zich naast op Hart voor de K ook richt op het functioneren van de gemeente. Daarnaast dient de opdrachtformulering een neutrale en evenwichtige framing te hebben die niet eenzijdig vooruitloopt op een mogelijke uitkomst~~. Het bestuur van HvdK heeft aangegeven een externe audit een goed idee te vinden, met name omdat hen uit het initiële onderzoek gebleken is dat het alleen bekijken van documenten, zonder contextuele kennis en zonder uitleg daarbij, een recept is voor misinterpretaties en het hanteren van een verkeerde maatlat. Zij zouden graag zien dat in breder verband gekeken wordt.

Wat moet er onderzocht worden (Hoofdvragen)?

1. *Rechtmatigheid:* Is het geld dat HvdK heeft ontvangen gebruikt voor de afgesproken activiteiten? Bij de geïntensiveerde verantwoordingscontrole is een aantal onzekerheden geconstateerd. Zo kon bijvoorbeeld niet worden vastgesteld of:
    a. *de omvang van de kosten voor overhead passen binnen de in betreffende subsidieregelingen aangegeven richtlijnen*
    b. *de kosten die door de directeuren of bestuurders van HvdK zelf rechtstreeks of vanuit/via een andere aan hen gelieerde stichting of organisatie gedeclareerd zijn bij Stichting HvdK rechtmatig zijn (bedoeld voor de afgesproken activiteiten) en of er (buiten de wettelijk toegestane vrijwilligersvergoeding en declaraties van kosten)*

vanuit deze gelden van Hart voor de K-buurt inkomsten zijn geweest welke naar dergelijke organisaties van bestuurders of directeuren zijn gegaan

2. *Doelmatigheid:* Heeft het geld bijgedragen aan de doelen waarvoor het bedoeld was? Denk hierbij aan de impact op de buurt en de leefbaarheid. Onderzoek daarbij ook of de gemeente efficiënt is omgegaan met de inzet vanuit bewoners? Hoeveel van die inzet is concreet naar het behalen van impact voor de buurt kunnen gaan, en hoeveel is voorwaardelijk nodig geweest om te voldoen aan vragen die vanuit de gemeente/ systeemwereld?

3. *Verbeteringen:* Wat heeft HvdK nodig en kan HvdK doen om in de toekomst makkelijker en beter verantwoording af te leggen. En wat kan de gemeente doen om bewonersorganisaties zoals HvdK beter te ondersteunen? Welke botsingen kunnen worden voorkomen die een doelmatige inzet in de weg staan.

Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?
Fase 1: Onderzoek naar de rechtmatigheid (vraag 1).
Fase 2: Onderzoek naar de doelmatigheid en verbeterpunten (vragen 2 en 3).
Het onderzoek bestaat uit het bestuderen van documenten, het voeren van minimaal vijf interviews, en het schrijven van een rapport met aanbevelingen.

Het onderzoek moet neutraal en feitelijk worden uitgevoerd, zonder aannames vooraf.
Het rapport moet uiterlijk 1 oktober 2025 klaar zijn en wordt gepresenteerd aan de gemeente.

Samenwerking en begeleiding
De contractant werkt nauw samen met zowel de gemeente als HvdK. Er wordt regelmatig overleg gepleegd en feedback opgehaald. HvdK zal een vaste contactpersoon toegewezen krijgen bij de gemeente voor dit traject om mee te communiceren. Deze zal ook in de zomerperiode beschikbaar zijn.

In samenwerking met de5.1, 2, e .1, 2, e voor grootstedelijke vraagstukken wordt een begeleidingscommissie ingesteld van minimaal 2, maximaal 3 personen uit wetenschappelijke kring die ervaring hebben met kwalitatief onderzoek naar samenwerkingen tussen overheden en bewonersinitiatieven. De begeleidingsgroep richt zich met name op de doelmatigheid en de verbetermogelijkheden en niet direct op het rechtmatigheidsvraagstuk. Er wordt minimaal 3 x overlegd tussen de opdrachtnemer en de begeleidingscommissie. Bij aanvang, gedurende en na afloop voordat tot rapportage wordt overgegaan

Opdrachtgeverschap gemeente
De bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt bij het College van B&W en het dagelijks bestuur (DB) van stadsdeel Zuidoost. De wethouder Democratisering en het DB Zuidoost vormen een tijdelijk bestuurlijk team (BT) dat zorgdraagt voor de bestuurlijke aansturing op het onderzoek.
De Stedelijk Directeur Cluster Stadsdelen, Beheer en Dienstverlening en stadsdeeldirecteur Zuidoost sluiten aan bij dit bestuurlijk team, zij zijn tevens de ambtelijke opdrachtgever en laten zich ondersteunen door een ambtelijk team met verschillende disciplines en betrokkenen. De houder van de Wibaut Leerstoel wordt uitgenodigd voor dit bestuurlijk overleg in een observerende en adviserende rol. De contactpersoon voor het onderzoek binnen de gemeente voor de opdrachtnemer is Manou Chen.

Budget en planning
~~Het maximale budget voor het onderzoek is € 49.999.~~

Het plan van aanpak moet uiterlijk 3 juli worden ingediend. Hierin staat hoe het onderzoek wordt uitgevoerd, de planning, en wie het onderzoek uitvoert.
Op 11 juli wordt het plan gepresenteerd aan de gemeente. Daarna wordt besloten wie de opdracht krijgt.

-**Tijdlijn**
19 juni 2025: Onderzoeksopdracht wordt vastgesteld door de gemeente.
23 juni 2025: Onderzoeksopdracht wordt uitgezet bij bureaus.
30 juni 2025: Deadline voor het indienen van schriftelijke vragen door geïnteresseerde partijen.
3 juli 2025: Gemeente geeft antwoord op de ingediende vragen.
8 juli 2025: Deadline voor het indienen van het plan van aanpak.
11 juli 2025: Presentatie van het plan van aanpak aan de gemeente.
15 juli 2025: Voorlopige gunning van de opdracht en start van de bezwaartermijn.
22 juli 2025: Definitieve gunning van de opdracht.
1 oktober 2025: Oplevering van het eindrapport inclusief bestuurlijke samenvatting en aanbevelingen.

Programma van eisen
Inhoudelijke eisen
Het onderzoek moet antwoord geven op de drie hoofdvragen:

- Rechtmatigheid: Is het geld besteed aan de afgesproken activiteiten? Dit dient in principe te zijn herleiden aan de hand van administratie, maar eventueel kan ander bewijsvoering worden betrokken, zoals verslagen, foto's en interviews.
- Doelmatigheid: Heeft het geld bijgedragen aan de beoogde doelen en effecten? Was de inzet van de gemeente hierbij efficiënt?
- Verbeteringen: Welke aanpassingen zijn nodig om in de toekomst beter te kunnen verantwoorden?

Het onderzoek moet kunnen putten uit ~~onderscheid maken tussen~~:

- Bewijs uit de administratie van HvdK.
- Bewijs uit de door HvdK aan de gemeente aangeleverde documenten.
- Aanvullend materiaal zoals foto's, video's en verslagen.

Het rapport moet concrete aanbevelingen bevatten voor zowel HvdK als de gemeente.

Procesmatige eisen
Het onderzoek wordt uitgevoerd in 2 fasen:
Fase 1: Onderzoek naar de rechtmatigheid (vraag 1).
Fase 2: Onderzoek naar de doelmatigheid en verbeterpunten (vragen 2 en 3).

Er wordt regelmatig overlegd met de gemeente en HvdK, en feedback wordt opgehaald tijdens een toetsingsronde van het conceptrapport.
Er wordt minimaal 3x met de begeleidingscommissie overlegd, bij aanvang, gedurende, en bij afronding. De begeleidingscommissie maakt een eindverslag dat bij de bestuurlijke stukken wordt gevoegd.

Communicatie-eisen
De onderzoeker communiceert schriftelijk én mondeling met zowel de gemeente als HvdK.
De formulering van het rapport en de aanbevelingen moeten neutraal en feitelijk zijn.

Planningseisen
Het eindrapport inclusief bestuurlijke samenvatting moet uiterlijk 1 oktober 2025 worden opgeleverd.
Het plan van aanpak moet uiterlijk 18 juni 2025 worden ingediend.

De presentatie van het plan van aanpak vindt plaats op 25 juni 2025.

Kwaliteitseisen
Het onderzoeksteam moet beschikken over relevante kennis en ervaring met:
Subsidieverantwoording
Samenwerking met bewonersorganisaties.
Gemeentelijke processen.
Het plan van aanpak moet volledig en realistisch zijn, met een duidelijke planning en mijlpalen.

Financiële eisen
~~Het totale budget voor de opdracht mag niet hoger zijn dan € 49.999.~~
Met de inschrijving stemt contractant in met de Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Amsterdam:
https://assets.amsterdam.nl/publish/pages/968544/algemene_inkoopvoorwaarden_gemeente_amsterdam_d_d_27-5-20201.pdf

Gunningscriteria
De gemeente beoordeelt de inschrijvingen op basis van de volgende criteria:

Kwaliteit van het plan van aanpak:
- Hoe concreet en volledig is het plan?
- Sluit de aanpak goed aan bij de drie hoofdvragen van het onderzoek?
- Is de planning realistisch en duidelijk, met mijlpalen en doorlooptijden en sluit deze aan bij de in de planning zoals opgenomen in deze uitvraag?

Relevante ervaring en expertise:
- Heeft het onderzoeksteam ervaring met vergelijkbare onderzoeken?
- Beschikt het team dat de uitvoering ter hand neemt over kennis van bewonersorganisaties, gemeentelijke processen en subsidieverantwoording?
- Is het bureau in staat om vanuit observaties en analyses, leerpunten te destilleren en formuleren voor zowel beleid als de uitvoering van beleid bij de gemeenten en bij HvdK ?

Samenwerking en communicatie:
- Hoe wordt de samenwerking met de gemeente en HvdK vormgegeven?
- Hoe wordt feedback opgehaald en verwerkt?
- Hoe wordt reputatieschade neutrale en feitelijke communicatie gewaarborgd?

Prijs:
De inschrijving moet binnen het maximale budget van € 49.999 blijven. Binnen de financiële begrenzing van de opdracht wordt de opdracht gegund aan de inschrijving waarbij de aanpak het beste aansluit bij de hoofdvragen van het onderzoek. Inschrijvingen met een waarde hoger dan € 49.999 worden uitgesloten van de gunning.

Presentatie van het plan van aanpak:
- Hoe duidelijk en overtuigend wordt het plan gepresenteerd?
- Worden de hoofdvragen en de aanpak helder toegelicht?

Rol van Hart voor de K-buurt
Bij de opdrachtformulering
Hart voor de K-buurt krijgt de gelegenheid te reageren op de opdrachtformulering.
De gemeente geeft transparant aan welke suggesties van HvdK wel of niet worden overgenomen en waarom. De reactie van HvdK wordt integraal meegestuurd naar de uitgenodigde bureaus.

Tijdens het onderzoek
HvdK krijgt de gelegenheid om tijdens het onderzoek zaken toe te lichten en vragen te beantwoorden, bronnen aan te dragen die de vragen van onderzoekers kunnen beantwoorden en analyses aan te dragen zowel schriftelijk als mondeling en vragen op te werpen om te onderzoeken die tot leerervaring kunnen leiden.

Hart voor de K-buurt zal tijdig op de hoogte gehouden worden van alle vragen die zich voordoen bij onderzoekers opdat ze adequaat, tijdig in staat wordt gesteld deze te beantwoorden.
Eventuele procesmatige problemen kunnen bij de begeleidingscommissie worden aangekaart.
Getracht zal worden het onderzoek in te richten met rekenschap voor de beperkte capaciteit die bij HvdK beschikbaar is.

Bijlage: Totaal uitgaven aan HvdK: 0,86 miljoen

Betaalde facturen (€ 153.264) aan HvdK 2019-2023

Factuur- nummer	Opmerking	Factuur- datu	Bruto- bed
01.2020	5.1, 2, e	21-10-2020	13.000
02.2020		28-10-2020	11.700
03.2020		3-11-2020	14.157
C01.2020		7-12-2020	-13.000
C02.2020		7-12-2020	-11.700
04.2020		3-12-2020	42.315
003.2021	12 augustus,	26-8-2021	31.013
004.2021	Welkomstboekej 5.1, 2, e	27-8-2021	1.000
005.2021	Welkomstboekje	27-8-2021	1.000
001.2021	Werkzaamhed Participa Aardgas	15-9-2021	4.719
008.2021	Signage borden voor K-buurt	28-11-2021	913
013.2022	stuurgrp Kmidden jaar 2022 70u	7-12-2022	3.360
0015.2022	Participatie Aardgasvrij	23-12-2022	6.840
014.2022	Uitvoer./begel.K-Midden ZO	8-12-2022	10.338
009.2022	Buurtbijeenk.particip.K-buurt	16-9-2022	1.500
009.2023	OPSTART WIJKTRANSITIEHUB/HANDB	14-5-2023	12.000
008.2023	Aanschaf lichtboom 2022/2023	11-5-2023	759
011.2023	Adv.mbt. OBANEXT in de K-buurt	7-7-2023	9.950
019.2022	offerte 30 augustus 2022	1-11-2023	2.800
020.2023	80 uur stuurgr k midden 23	2-12-2023	9.600
003.2022	Kick-off buurtbudget feb-2022	23-2-2022	1.000

Verstrekte subsidies (€ 654.175) aan HvdK 2019-2023

REGELINGNAAM	PROJECT_NAAM	STATUS	Aanvraagdat	AANGEVRAAGD	VERLEEND	VASTGESTELD
4.1, 4						
Subsidieregeling Sociale basis (SD Zuidoost)	Shutdown 1104 festival	Zaak afgesloten	4-8-2020	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Subsidieregeling bewonersinitiatieven Stadsdeel Zuidoost	Viering successen projecten in de buurt	Zaak afgesloten	11-7-2021	4.800,00	4.800,00	4.800,00
Eenmalige Initiatieven SD Zuidoost	Weekend Kortvoort, week 1104, buurtfestival	Zaak afgesloten	11-7-2021	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Eenmalige Initiatieven SD Zuidoost	vervolg pilot Hart voor de Kbuurt	Verleend	5-10-2021	120.000,00	120.000,00	-
Begrotingspost Subsidie en eenmalige initiatieven SD Zuidoost	Week van 1104 editie 2022	Zaak afgesloten	16-8-2022	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Subsidieregeling buurtbudgetten - buurtbegroten (SD Zuidoost)	Samen Sterker	Deels verleend	21-10-2022	96.000,00	92.675,20	-
Integraal maatschappelijk initiatief	Buurtplatform Hart voor de Kbuurt	Verleend	28-2-2023	100.000,00	100.000,00	-
Gebiedsgerichte bestrijding energiearmoede Amsterdam (SD Zuid	Wijktransitehub Kbuurt	Deels verleend	30-4-2023	75.000,00	41.700,00	-

Bij de 4 nog niet vastgestelde dossiers van deze 9 heeft de interne geïntensiveerde verantwoordingscontrole plaatsgevonden.